

รายงานส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนการจัดการด้านอค์คิภัย
อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ

จัดทำโดย นายอาฟานดี สุวรรณมณี

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ
สังกัด สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ กองปฏิบัติการดับเพลิงและกู้ภัย ๔
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๓
สถาบันพัฒนาทรัพยากรบุคคลกรุงเทพมหานคร
สำนักงาน ก.ก.

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. หัวข้อ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัย
อย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ

๒. ความสำคัญของการศึกษา / ที่มาของการศึกษา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางรวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและประเทศ
ทำให้เกิดการหลั่งไหลและการขยายตัวของประชาชนอย่างมากและการเพิ่มขึ้นของประชาชนก่อให้เกิด
กระจายตัวของห้างร้าน บริษัท หรือสถานประกอบการต่างๆอยู่ทั่วไปซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยง (Risk) ประการหนึ่ง
ทำให้เกิดอัคคีภัยขึ้นเป็นประจำ อาจจะมีผลกับชุมชนอยู่เสมอ ด้วยภารกิจของสำนักป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
และปริมณฑลหรือตามที่ร้องขอ โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็น “องค์กรชั้นนำด้านการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย เพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จึงมีภารกิจ ดังนี้

๑. ภารกิจแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ประกอบด้วย การป้องกันก่อนเกิดเหตุ ด้านการระงับเหตุ
และด้านฟื้นฟูและสงเคราะห์ ซึ่งสามารถอธิบายพอสังเขปดังนี้

๑.๑. การป้องกันก่อนเกิดเหตุ เป็นการเตรียมความพร้อมป้องกันภัยด้วยทรัพยากร
ทุกด้าน ทั้งในด้านบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ โดยจะดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ
เพื่อป้องกันอัคคีภัยให้กับประชาชน การเตรียมการป้องกันอัคคีภัยจะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น
จำเป็นต้องได้รับการร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนซึ่งถือว่าเป็นความสำคัญ
อย่างยิ่งในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอัคคีภัยที่อาจเกิดขึ้น ดังนั้น การอบรมให้ความรู้แก่
ประชาชนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๑.๒. ด้านการระงับเหตุ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่
ในการดำเนินการ ภารกิจดังกล่าวโดยตรง จึงต้องมีการจัดทำแผนเผชิญเหตุ โดยสนธิระหว่างหน่วยงาน
ภายในสังกัด และหน่วยงานภายนอกสังกัด เพื่อให้การเข้าทำการดับเพลิงและจัดการสาธารณภัยทุกประเภท
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทันเหตุการณ์ รวมทั้งร่วมกับชุมชนในการจัดทำแผนอพยพหนีไฟใน
ชุมชน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานระหว่าง
หน่วยงาน กรณีเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติร้ายแรง

๑.๓. ด้านการฟื้นฟูและสงเคราะห์ เป็นการให้การสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัยในพื้นที่
กรุงเทพมหานครทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต เช่น การมอบถุงยังชีพ เครื่องอุปโภคบริโภค เงินทุนประกอบอาชีพ
ค่ารักษาพยาบาล เงินปลอบขวัญ เงินค่าจัดการศพผู้เสียชีวิต เงินค่าที่พักอาศัยชั่วคราว เป็นต้น เพื่อเป็นการ
ช่วยเหลือและบรรเทาความเดือนร้อนในเบื้องต้นให้แก่ผู้ประสบภัย

๒. ภารกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม เช่น ภารกิจด้านความมั่นคงหรือการรักษาการณ์ใน
พื้นที่ชุมนุมทางการเมือง ภารกิจด้านการถวายความปลอดภัยด้านอัคคีภัยในเขตพระราชฐานและที่ประทับใน
เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภารกิจด้านการช่วยเหลือและให้บริการประชาชน ภารกิจด้านการจับสตั๊ดมีพิษและไม่
มีพิษต่าง ๆ เป็นต้น

จึงเห็นได้ว่า ภารกิจของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จึงครอบคลุม
ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังการเกิดเหตุ เพื่อให้บริการและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย
ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแผนในระดับชาติ โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ และให้มีคณะกรรมการกำหนดนโยบายและแผนในระดับจังหวัด (รวมถึงกรุงเทพมหานครและอื่นๆ) ให้สอดคล้องกับแผนระดับชาติ โดยให้มีผู้อำนวยการรับผิดชอบ และมีอำนาจสั่งการตามลำดับชั้น ตั้งแต่ระดับชาติลงไปถึงท้องถิ่น พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้กรุงเทพมหานครมีหน้าที่ ดังนี้

มาตรา ๓๒ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกรุงเทพมหานคร

(๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามที่กำหนดในแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

(๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใดๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกันหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร และมีอำนาจสั่งการควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ได้มีนักวิชาการหลายท่านที่ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน พอสรุปได้ว่าการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ความร่วมมือของประชาชนหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกันเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อดำเนินการ พัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการโดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์กร เพื่อบรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีความสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารองค์การ เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนแรกของการวางแผน การเสียสละ และความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ไปจนถึงการติดตามประเมินผลในขั้นตอนสุดท้ายของกิจกรรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้สิทธิ์การมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชนอย่างสูงสุดและตรงประเด็น ความต้องการอย่างแท้จริง เป็นต้น

จากสภาพการลงพื้นที่ปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบของสถานดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ ซึ่งมีสภาพพื้นที่ ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย

และอาคารพาณิชย์มีความหนาแน่น โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คลังสินค้ากระจายแทรกตัวอยู่ในที่อยู่อาศัย มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวนมาก และบางพื้นที่ยังพบว่าเป็นชุมชนแออัดซึ่งในแต่ละพื้นที่มีจำนวนประชากรอาศัยอยู่มาก เมื่อเกิดสาธารณภัยการให้ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความยากลำบาก สำหรับปัญหาที่พบมากที่สุดเมื่อเกิดสาธารณภัยคือประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้เกิดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

เพื่อเป็นการบริหารจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยดำเนินการตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างเมืองปลอดภัยและยืดหยุ่นต่อวิกฤตการณ์ ยุทธศาสตร์ย่อยที่ ๑.๓ ปลอดภัยพิบัติ และนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลอดภัยดี : ลดจุดเสี่ยงด้านอาชญากรรม อุบัติเหตุ และสาธารณภัย P๐๑๖๕ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเขต (ปลอดภัยดี/บริหารจัดการดี)

สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ จึงมีภารกิจในการให้ความรู้กับประชาชนโดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างทักษะให้พร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
๒. เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชน

๔. เป้าหมาย

มีแผนการจัดการด้านอัคคีภัยร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนในการวางแผนปฏิบัติการป้องกันอัคคีภัยในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐ (ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – เดือนกันยายน ๒๕๖๗)

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงกำหนดนิยามศัพท์ต่างๆ ไว้ดังนี้

ชุมชน หมายถึง ชุมชนที่ขึ้นทะเบียนกับกรุงเทพมหานครและเป็นชุมชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ จำนวน ๓๖ ชุมชน

๕. แนวคิด / หลักการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน

การจัดทำรายงานส่วนบุคคล (Individual Study) เรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ ผู้จัดทำรายงานได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย ข้อบัญญัติ และเทคนิคที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ๕.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ด้วย SWOT Analysis
- ๕.๒ การมีส่วนร่วมและการบริหารงานเชิงคุณภาพ PDCA
- ๕.๓ การจัดทำแผน/โครงการ

ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

๕.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ด้วย SWOT Analysis

ผู้จัดทำรายงานได้ศึกษาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร ด้วย SWOT Analysis ซึ่งองค์ประกอบของ SWOT มีทั้งหมด ๔ อย่างด้วยกัน ซึ่งเป็นที่มาของชื่อ SWOT นั่นเอง ซึ่งเป็นการนำตัวอักษรหน้าในภาษาอังกฤษของหลักการทั้งหมด ๔ อย่างมารวมกัน เพื่อความสะดวกสบายและง่ายในการจดจำนั่นเอง ซึ่งประกอบด้วยดังนี้ ที่มา (สารานุกรมเสรี วิกีพีเดีย. (๒๕๖๔, ๑๐ ธันวาคม). “การวิเคราะห์สวอต”. สืบค้น ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/การวิเคราะห์สวอต>)

๑. จุดแข็ง (Strength) คือ ความสามารถและสถานการณ์ที่ดีภายในองค์กร
๒. จุดอ่อน (Weakness) คือ ความสามารถและสถานการณ์ที่เป็นข้อด้อยขององค์กร ซึ่งต้องได้รับการแก้ไข
๓. โอกาส (Opportunity) คือ หนทางที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ
๔. อุปสรรค (Threat) คือ ปัจจัยที่ขัดขวางการทำงานขององค์กร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรด้วย SWOT Analysis ของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ

ผู้จัดทำรายงานได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรด้วย SWOT Analysis ของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ ได้ดังนี้

๑. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>S๑ บุคลากรของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ มีความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>S๒. บุคลากรของสถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ มีความหลากหลายสาขาอาชีพทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในด้านต่างๆ และสามารถใช้ความรู้ที่หลากหลายให้เกื้อกูลบูรณาการร่วมกัน</p> <p>S๓. สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ มีรถดับเพลิง ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ด้านสาธารณภัย ทำให้สามารถรองรับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี</p>	<p>W๑ ข้อมูลด้านสาธารณภัยบางส่วนของสถานีฯ ยังขาดความสมบูรณ์และเป็นเอกภาพทำให้การตัดสินใจหรือการสั่งการล่าช้า และขาดการเชื่อมโยงฐานข้อมูล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้เป็นคลังข้อมูลด้านสาธารณภัย</p> <p>W๒. บุคลากรมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน สาเหตุหลักคือย้ายไปต่างจังหวัดตามภูมิลำเนา</p> <p>W๓. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานชำรุดเสื่อมสภาพตามกาลเวลา</p> <p>W๔. การบริหารจัดการเหตุที่ไม่เป็นเอกภาพ</p> <p>W๕. สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เฉพาะด้าน ทำให้การประเมินสถานการณ์ขาดความน่าเชื่อถือ และไม่สามารถให้คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาให้กับผู้บริหารระดับสูง</p>

๒. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<p>O๑. ประชาชนในชุมชน มีคุณวุฒิ วิทยุติในสังคม มีความรู้ทักษะประสบการณ์ มีทรัพยากรที่หลากหลาย</p> <p>O๒. มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ มุ่งให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน เพื่อเตรียมพร้อมรองรับกับสาธารณภัย</p> <p>O๓. รัฐบาลให้ความสำคัญกับภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและผลักดันการจัดการสาธารณภัยไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <p>O๔. ผู้บริหารกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>O๕. สำนักป้องกันฯ มีระบบการสื่อสาร/เครือข่ายที่มีความทันสมัยและมีภาคีเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีที่สามารถสนับสนุนด้านสาธารณภัย</p>	<p>T๑. ขาดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ ในระดับพื้นที่ ทำให้แก้ปัญหาแบบแยกส่วนส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ปัญหา</p> <p>T๒. ประชาชนยังขาดความรู้และจิตสำนึกในการป้องกันสาธารณภัยและไม่ตระหนักถึงผลกระทบของภัยที่อาจเกิดขึ้นได้จึงมักจะมีพฤติกรรมที่เสี่ยงและล่อแหลมต่อกาเกิดภัย แม้จะมีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง</p> <p>T๓. หลายหน่วยงานที่เข้ามาปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทำให้ไม่มีความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการสาธารณภัย.</p>

จากการวิเคราะห์ Tows Matrix เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอกที่มีอยู่สามารถสร้างกลยุทธ์ ซึ่งในแต่ละคู่ของ Tows Matrix จะมีลักษณะกลยุทธ์เป็นแนวทางที่แตกต่างกันไปด้วย ดังนี้

- SO ใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาส (กลยุทธ์เชิงรุก)
- WO ใช้โอกาสลดจุดอ่อน (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)
- ST ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)
- WT แก้ไขจุดอ่อนและเลี่ยงอุปสรรค (กลยุทธ์เชิงรับ)

จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอกที่มีอยู่ ผู้ศึกษาเลือกใช้จุดแข็งร่วมกับโอกาสนำมาวางกลยุทธ์เชิงรุก โดยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่สถานีดับเพลิงและกู้ภัยประเวศ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชน

๕.๒ การมีส่วนร่วมและการบริหารงานเชิงคุณภาพ PDCA

ผู้จัดทำรายงานได้ศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการที่ให้ประชาชนที่พัวอาศัยในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้มีโอกาสเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาร่วมกันตัดสินใจวางแผน ดำเนินการ ประเมินผล และรับรู้ในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยตรงใน

ชุมชน ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาความสามารถทำให้เกิดกิจกรรมหรือโครงการดำเนินการอย่างราบรื่น เนื่องจากโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับและเห็นถึงความจำเป็นของกิจกรรมนั้นๆ ที่มา (สารานุกรมเสรี วิกิพีเดีย. (๒๕๖๖, ๑๕ พฤษภาคม). “PDCA”. สืบค้น ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖, จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/PDCA>)

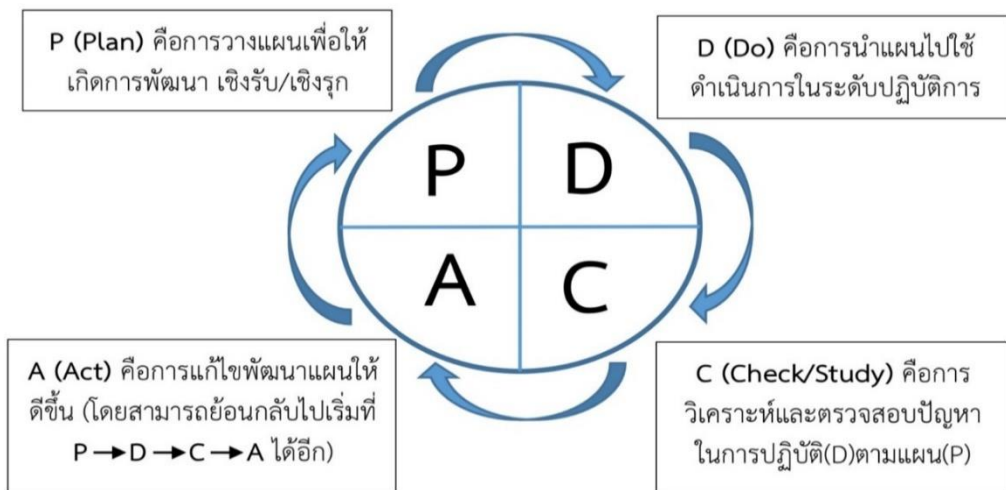
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนการเรียนรู้ด้านการป้องกันอัคคีภัย นั้น ทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีในการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชน มีความสนใจมุ่งมั่นร่วมกัน ทุกขั้นตอนตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ แนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วม ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (decision making)
๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation)
๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)
๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (evaluation)

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยใช้หลัก PDCA

๑. การวางแผน (P) ร่วมกันคิด วิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ
๒. การลงมือทำ (D) ดำเนินการ และดำเนินการทำตามแบบแผนที่วางไว้
๓. ติดตาม ประเมินผล (C) ติดตามตอบรับ ตรวจสอบ ผลการดำเนินการ
๔. การทบทวนและนำไปแก้ไขปรับปรุง (A) แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ปรับแผนให้เหมาะกับความยั่งยืน

การบริหารงานเชิงคุณภาพ PDCA คือวงจรการควบคุมคุณภาพในการดำเนินการประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังภาพ

ภาพที่ ๑ โปรแกรมเดมมิง (The Deming Wheel or PDCA Cycle)

ผู้จัดทำรายงานได้สรุปความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยในชุมชนได้ดังนี้

- บ้านพักอาศัยปลูกติดกันเป็นจำนวนมากไม่มีแนวกันไฟ บ้านพักมีลักษณะที่เป็นเชื้อเพลิงติดไฟได้ง่าย
- มืองค์ประกอบที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยกระจายในชุมชนต่างๆ
- มีวัสดุที่เป็นเชื้อเพลิงไม่ถูกจัดเก็บให้เป็นระเบียบถูกต้อง อุปสรรคที่มีผลต่อการเข้าระงับเหตุ

- อุปกรณ์ดับเพลิงที่มีความเหมาะสมเข้าถึงพื้นที่ไม่สะดวกและรวดเร็ว
- ขาดอุปกรณ์ดับเพลิงที่ใช้ส่วนบุคคลและส่วนกลางสาธารณะ
- จำนวนประชากรที่อยู่อาศัยจำนวนมาก เป็นอุปสรรคต่อการดับเพลิง

การนำวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) มาศึกษาวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดการอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. การวางแผน (Plan) โดยขั้นตอนการวางแผนการทำงานกำหนดขอบเขตของวิธี
ดำเนินงานแก้ไข

- ๑.๑ ให้สำนักงานเขต และประชาชนมีส่วนร่วมวางแผนโครงการและเสนอผู้บริหาร
เพื่ออนุมัติโครงการ
- ๑.๒ ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับชุมชนและสำนักงานเขต
- ๑.๓ แต่งตั้งคณะทำงานร่วมกับชุมชนและสำนักงานเขต
- ๑.๔ ประสานงานกับประธานชุมชน ภาคีเครือข่าย ในการขออนุญาตเข้าสำรวจเก็บข้อมูล
- ๑.๕ สังเกตและสัมภาษณ์ประชาชนในการระดมสมองในการทำแผนป้องกัน
- ๑.๖ ให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติให้กับประชาชนให้มีส่วนร่วมในการวางแผนแบบ Work Shop
- ๑.๗ ให้ความรู้การดับเพลิงและการวางแผนป้องกันอัคคีภัยกับประชาชน
- ๑.๘ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติในการซ้อมดับเพลิงและหมั่นตรวจตรา

อุปกรณ์ที่มีอยู่ ให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๑.๑๐ แนะนำ ตรวจตราอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยของชุมชน การดูแลบำรุงรักษา ร่วมกับ

ชุมชน

๒. การปฏิบัติ (DO)

๒.๑ ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล สำรวจแหล่งน้ำดับไฟ ประปาหัวแดง ทางเข้า-ออกชุมชน
จุดเสี่ยงต่างๆ ร่วมกับชุมชนและสำนักงานเขต

- ๒.๒ จัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยร่วมกับชุมชน และสำนักงานเขต ตามบริบทของแต่ละ

ชุมชน

๓. การตรวจสอบ (Check) ตรวจสอบการทำงานที่ทำไปแล้วจากขั้นตอนการปฏิบัติ (Do)
เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

๓.๑ สรุปผลการดำเนินการ ประเมินผล สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ
ร่วมกับชุมชน และสำนักงานเขต

๔. การปรับปรุงงานหรือดำเนินกิจกรรม (Act)

๔.๑ แก้ไขแผนการจัดการด้านอัคคีภัยร่วมกับชุมชน และสำนักงานเขต พร้อมพัฒนา
ให้ดีขึ้น พร้อมรายงานให้ผู้บริหารทราบ

ผู้จัดทำรายงาน ได้นำทฤษฎีการมีส่วนร่วมและการบริหารงานเชิงคุณภาพ PACD มาปรับ
ใช้กับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการเรียนรู้การจัดการด้านอัคคีภัยตาม
บริบทของชุมชน ร่วมกับเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความเข้าใจ และสร้างทักษะต่างๆ ให้พร้อมรับกับสถานการณ์
ที่เกิดจะเกิดขึ้น

๕.๓ การจัดทำแผน/โครงการ

ผู้จัดทำรายงานได้ทำการศึกษา การจัดทำแผน/โครงการ ซึ่งจัดเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่ต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงาน และเป็นแนวทางสู่ผลสำเร็จที่คาดหวังในอนาคต ดังนั้น การปฏิบัติงานจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนและถ้าวางแผนดี ก็เท่ากับปฏิบัติงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง

การวางแผน คือ การหาทางเลือกที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน โดยใช้ปัจจัยต่างๆและมี เหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานในอนาคตเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพที่สุด ไปถึงเป้าหมาย โดยการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำโดยใคร ทำที่ไหน ระยะเวลาในการดำเนินการ ทำเพื่ออะไร ทำเพื่อใคร และมีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นอย่างใด ที่มา (LEARNING CENTER CM. (๒๕๕๘, พฤศจิกายน). “องค์ประกอบการเขียนโครงการ”. สืบค้น ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖, จาก <https://ritaya๐๓๘.wordpress.com/๒๐๑๕/๑๑/๑๒/องค์ประกอบการเขียนโครงการ>)

โครงการ ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ ให้ความหมายของโครงการว่า หมายถึง "แผนหรือเค้าโครงการตามที่กำหนดไว้" โครงการเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งในการวางแผนพัฒนาซึ่งช่วยให้เห็นภาพ และทิศทางการพัฒนา ขอบเขตของการที่สามารถติดตามและประเมินผลได้ โครงการเกิดจากลักษณะความพยายามที่จะจัดกิจกรรม หรือดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อบรรเทาหรือลดหรือขจัดปัญหา และความต้องการทั้งในสภาวะการณ์ปัจจุบันและอนาคต โครงการโดยทั่วไป สามารถแยกได้หลายประเภท เช่น โครงการเพื่อสนองความต้องการ โครงการพัฒนาต่างๆไป โครงการตามนโยบายเร่งด่วน เป็นต้น

องค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบพื้นฐานในโครงการแต่ละโครงการนั้นควรมีดังนี้

๑. ชื่อแผนงาน เป็นการกำหนดชื่อให้ครอบคลุมโครงการเดียวหรือหลายโครงการที่มีลักษณะงานไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้
๒. ชื่อโครงการ ให้ระบุชื่อโครงการตามความเหมาะสม มีความหมายชัดเจนและเรียกเหมือนเดิมทุกครั้งจนกว่าโครงการจะแล้วเสร็จ
๓. หลักการและเหตุผล ใช้ชี้แจงรายละเอียดของปัญหาและความจำเป็นที่เกิดขึ้นที่จะต้องแก้ไข ตลอดจนชี้แจงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการดำเนินงานตามโครงการและหากเป็นโครงการที่จะดำเนินการตามนโยบาย หรือสอดคล้องกับแผนจังหวัดหรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือแผนอื่น ๆ ก็ควรชี้แจงด้วย ทั้งนี้ผู้เขียนโครงการ บางท่านอาจจะเพิ่มเติมข้อความว่าถ้าไม่ทำโครงการดังกล่าวผลเสียหายโดยตรง หรือผลเสียหายในระยะยาวจะเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้ออกมติโครงการได้เห็นประโยชน์ของโครงการกว้างขวางขึ้น
๔. วัตถุประสงค์ เป็นการบอกให้ทราบว่า การดำเนินงานตามโครงการนั้นมีความต้องการให้อะไรเกิดขึ้นวัตถุประสงค์ที่ควรระบุไว้ควรเป็นวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ปฏิบัติได้และวัด/ประเมินผลได้ การทำโครงการหนึ่ง ๆ อาจจะมีวัตถุประสงค์มากกว่า ๑ ข้อได้ แต่ทั้งนี้การเขียนวัตถุประสงค์ไว้มาก ๆ

อาจจะทำให้ผู้ปฏิบัติมองไม่ชัดเจน และอาจจะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ไม่ได้ ดังนั้น จึงนิยมเขียนวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน-ปฏิบัติได้-วัดได้ เพียง ๑-๓ ข้อ

๕. เป้าหมาย ให้ระบุว่า จะดำเนินการสิ่งใด โดยพยายามแสดงให้ปรากฏเป็นรูปตัวเลขหรือจำนวนที่ จะทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด การระบุเป้าหมาย ระบุเป็นประเภทลักษณะและปริมาณ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความสามารถในการทำงานของผู้รับผิดชอบโครงการ

๖. วิธีดำเนินการหรือกิจกรรมหรือขั้นตอนการดำเนินงาน คืองานหรือภารกิจซึ่งจะต้องปฏิบัติในการดำเนินโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ในระยะการเตรียมโครงการจะรวบรวมกิจกรรมทุกอย่างไว้แล้วนำมาจัดลำดับว่าควรจะทำสิ่งใดก่อน-หลัง หรือพร้อม ๆ กัน แล้วเขียนไว้ตามลำดับ จนถึงขั้นตอนสุดท้ายที่ทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์

๗. ระยะเวลาการดำเนินงานโครงการ คือ การระบุระยะเวลาตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนเสร็จสิ้นโครงการปัจจุบันนิยมระบุ วัน-เดือน-ปี ที่เริ่มต้นและเสร็จสิ้น

๘. งบประมาณ เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของโครงการ ซึ่งควรจำแนกรายการค่าใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน งบประมาณอาจแยกออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

- เงินงบประมาณแผ่นดิน
- เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- เงินนอกงบประมาณอื่น ๆ เช่น เงินเอกชนหรือองค์การเอกชน เป็นต้น

การระบุยอดงบประมาณ ควรระบุแหล่งที่มาของงบประมาณด้วย นอกจากนี้หัวข้อนี้สามารถระบุทรัพยากรอื่นที่ต้องการ เช่น คน วัสดุ ฯลฯ

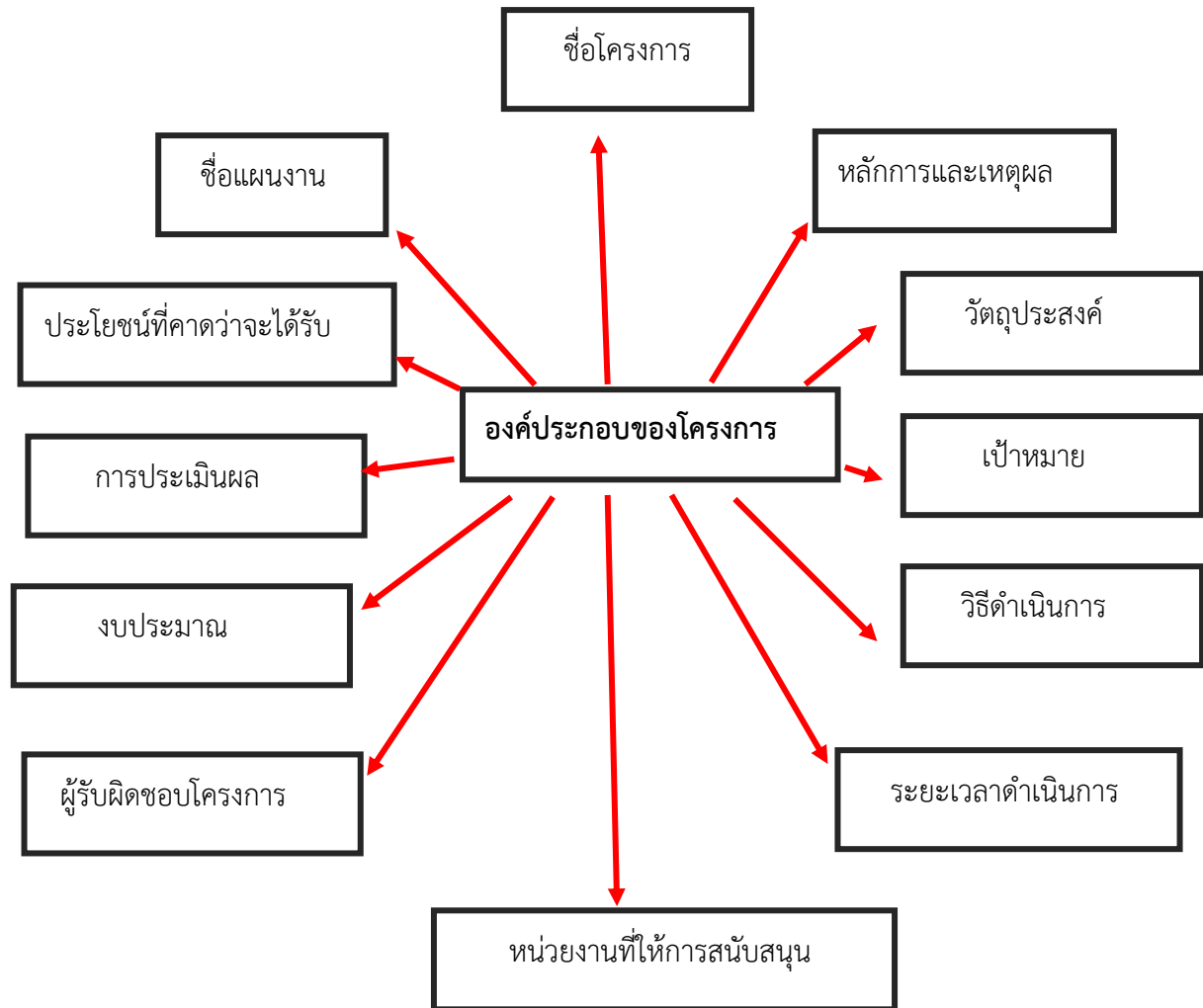
๙. เจ้าของโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นการระบุเพื่อให้ทราบว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของหรือรับผิดชอบโครงการ โครงการย่อย ๆ บางโครงการระบุเป็นชื่อบุคคลผู้รับผิดชอบเป็นรายโครงการได้

๑๐. หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน เป็นการให้แนวทางแก่ผู้อนุมัติและผู้ปฏิบัติว่าในการดำเนินการโครงการนั้น ควรจะประสานงานและขอความร่วมมือกับหน่วยงานใดบ้าง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

๑๑. การประเมินผล บอกแนวทางว่าการติดตามประเมินผลควรทำอย่างไรในระยะเวลาใด และใช้วิธีการอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งผลของการประเมินสามารถนำมาพิจารณาประกอบการดำเนินการเตรียมโครงการที่คล้ายคลึงหรือเกี่ยวข้องในเวลาต่อไป

๑๒. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อโครงการนั้นเสร็จสิ้นแล้ว จะเกิดผลอย่างไรบ้าง ใครเป็นผู้ได้รับ เรื่องนี้สามารถเขียนทั้งผลประโยชน์โดยตรงและผลประโยชน์ในด้านผลกระทบของโครงการได้

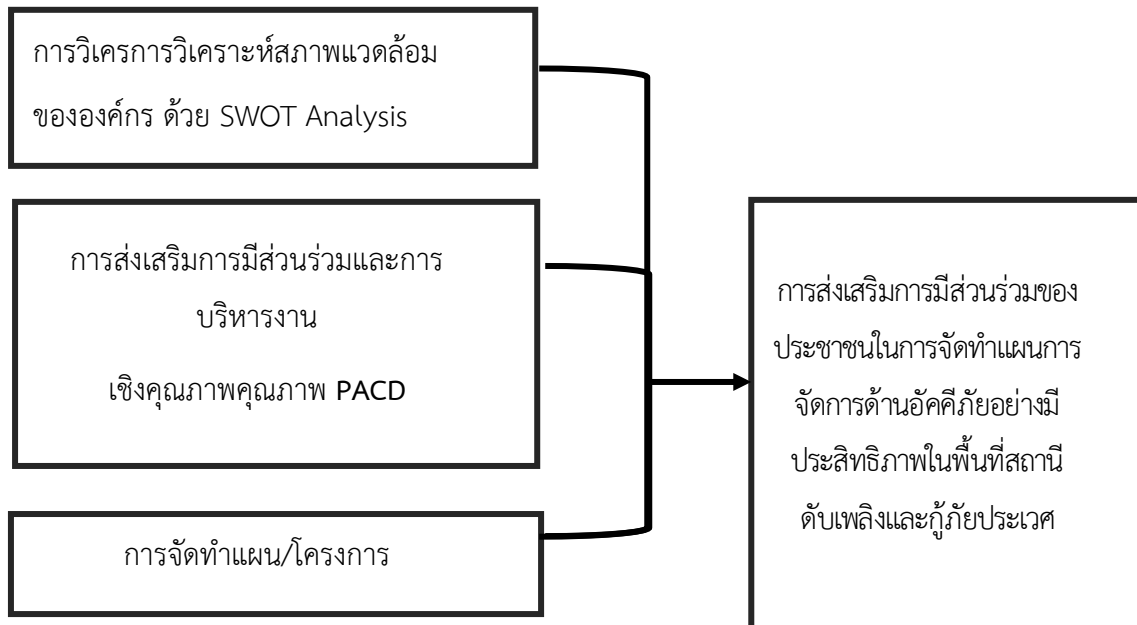
ผู้จัดทำรายงานจึงสรุปได้ดังภาพ ต่อไปนี้

ภาพที่ ๒ องค์ประกอบพื้นฐานในแผนงาน/โครงการ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ผู้จัดทำรายงานจึงได้สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของ พอร์เตอร์ (Porter, ๑๙๗๔: ๖๐๓) เขียนเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ภาพที่ ๓ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

๖. แนวทางการดำเนินการ/ระยะเวลาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผู้จัดทำรายงานได้ทำการศึกษา แนวทางการดำเนินการ ระยะเวลาและผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องตามตารางดังนี้

ลำดับ	รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการเดือนต.ค.๒๕๖๖-ก.ย. ๒๕๖๗						ผู้รับผิดชอบ
		ต.ค.- พ.ย.	ธ.ค.- ม.ค.	ก.พ.- มี.ค.	เม.ย.- พ.ค.	มิ.ย.- ก.ค.	ส.ค.- ก.ย.	
๑.	<p>๑.๑ ให้ประชาชน สำนักงานเขต มีส่วนร่วมวางแผนโครงการและ เสนอผู้บริหารเพื่ออนุมัติโครงการ</p> <p>๑.๒ ศึกษาสภาพปัญหาและ วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับชุมชน</p> <p>๑.๓ แต่งตั้งคณะทำงานร่วมกับ ชุมชน</p> <p>๑.๔ ประสานงานกับ ประธานชุมชน ภาควิเคราะห์ข้อมูล ในการขออนุญาตเข้าสำรวจ เก็บข้อมูล</p> <p>๑.๕ สังเกตและสัมภาษณ์ ประชาชนในการระดมสมอง ในการทำแผนป้องกัน</p> <p>๑.๖ ให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติให้ กับประชาชนให้มีส่วนร่วมใน การวางแผนแบบ Work Shop</p> <p>๑.๗ ให้ความรู้การดับเพลิงและ การวางแผนป้องกันอัคคีภัยกับ ประชาชน</p> <p>๑.๘ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การลงมือปฏิบัติในการซ้อม ดับเพลิงและหมั่นตรวจตรา อุปกรณ์ที่มีอยู่ ให้ใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑.๑๐ แนะนำตรวจอุปกรณ์ ป้องกันอัคคีภัยของชุมชน การดูแลบำรุงรักษาร่วมกับชุมชน</p>							<p>- ชุมชน</p> <p>- ส.ต.พ.</p> <p>- เขตประเวศ</p>

ลำดับ	รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการเดือนต.ค.๒๕๖๖-ก.ย. ๒๕๖๗						ผู้รับผิดชอบ
		ต.ค.- พ.ย.	ธ.ค.- ม.ค.	ก.พ.- มี.ค.	เม.ย.- พ.ค.	มิ.ย.- ก.ค.	ส.ค.- ก.ย.	
๒.	<p>๒.การปฏิบัติ (Do)</p> <p>๒.๑ ลงพื้นที่สำรวจข้อมูล สำรวจแหล่งน้ำดิบไป ประปา หัวแดง ทางเข้า-ออกชุมชน จุดเสี่ยงต่างๆ ร่วมกับชุมชน และสำนักงานเขต</p> <p>๒.๒ จัดทำแผนการจัดการด้าน อค์คีภัยร่วมกับชุมชน และ สำนักงานเขต ตามบริบทของ แต่ละชุมชน</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชน - ส.ดพ. - เขตประเวศ
๓.	<p>๓.การตรวจสอบ (Check)</p> <p>๓.๑ สรุปผลการดำเนินการ ประเมินผล สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ต่างๆ ร่วมกับชุมชน และ สำนักงานเขต</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชน - ส.ดพ. - เขตประเวศ
๔.	<p>๔.๑ แก้ไขแผนการจัดการ ด้านอค์คีภัยร่วมกับชุมชน และสำนักงานเขต และ พัฒนาให้ดีขึ้น พร้อมรายงาน ให้ผู้บริหารทราบ</p>							<ul style="list-style-type: none"> - ชุมชน - ส.ดพ. - เขตประเวศ

๗. ประโยชน์จากการศึกษา

- ๗.๑ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
- ๗.๒ ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการป้องกันการเกิดอัคคีภัยในชุมชน

๘. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ

๙. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๙.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output) และหรือระดับผลลัพธ์ (Outcome)

ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับผลผลิต (Output)

- ชุมชนมีแผนการจัดการด้านอัคคีภัยที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัดความสำเร็จระดับผลลัพธ์ (Outcome)

- ประชาชนมีความรู้ ทักษะในการป้องกันอัคคีภัย เพิ่มขึ้น สามารถปฏิบัติตามแผนได้

ถูกต้อง

- ประชาชนในชุมชนมีความพึงพอใจในแผนเนื่องจากการมีส่วนร่วมกันทุกขั้นตอนในการ

ดำเนินการ

๙.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและการประเมินผล

๑. วิธีประเมินผล

- ประเมินจากการทดสอบความรู้ ก่อนฝึกอบรม (Pre-test) และหลังฝึกอบรม (Post-test)

ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

- ประเมินจากจำนวนผู้เข้าร่วมจัดทำแผนการจัดการด้านการป้องกันอัคคีภัยในชุมชน
- ประเมินจากสถิติการเกิดเหตุอัคคีภัย ภายในปีงบประมาณที่ผ่านมา
- ประเมินจากความคิดของประชาชนในชุมชน ในด้านการป้องกันอัคคีภัย

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล

- แบบทดสอบความรู้ ก่อนฝึกอบรม (Pre-test) และหลังฝึกอบรม (Post-test)
- แบบรายงานการจัดทำการป้องกันและระงับอัคคีภัยของชุมชน
- แบบประเมินความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน

๑๐. ข้อเสนอแนะ

๑๐.๑ กรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยตามบริบทของชุมชน ให้ครบทุกชุมชนทั้ง ๕๐ สำนักงานเขต

๑๐.๒ กรุงเทพมหานคร ควรจัดให้มีการฝึกอบรมดับเพลิงขั้นต้นและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟในชุมชนให้ครบทุกชุมชน ทั้ง ๕๐ สำนักงานเขตประจำปีอย่างต่อเนื่อง

๑๐.๓ กรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมการการรณรงค์สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีความตระหนักและอันตรายจากอัคคีภัย

๑๐.๔ กรุงเทพมหานคร ควรมีการจัดทำและติดตั้งแผนผังชุมชนที่แสดงตำแหน่งบ้านแต่ละหลังและแหล่งน้ำในการดับเพลิง

๑๐.๕ ปัญหาความขัดแย้งกันเองภายในชุมชน อาจส่งผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วมด้านการป้องกันอัคคีภัย ซึ่งต้องแก้ปัญหาคความขัดแย้ง โดยการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เหมาะสม และมีความพึงพอใจด้วยกันทุกฝ่าย

๑๐.๖ เนื่องจากการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๔๓ มีระยะเวลาจำกัด ทำให้ผู้ศึกษา อาจทำศึกษาข้อมูล เนื้อหายังไม่ครบถ้วนและครอบคลุมในทุกมิติ สำหรับผู้ที่ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัยตามบริบทของชุมชนต่อไป เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการจัดทำแผนการจัดการด้านอัคคีภัย ควรศึกษาในมิติอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย

